

N:o 116.

Af Herr S. Axell: Om underdånig skrifvelse angående tillsättande af en Skattekomité.

Med anledning af försvarsfrågans och den dermed sammanbundna skattereformens öden vid riksdagarna 1867—1875 tillsatte Kongl. Maj:t den 22 Juli sistnämnde år komiterade med uppdrag att »såsom förberedelser för en *framdeles sammanträdande* komités arbeten» verkställa de undersökningar och uppgöra de förslag, hvilka på frågans dåvarande skede ansågos behöfliga. Denna förberedande skattejemkningskomités betänkande blef afgifvet den 20 Oktober 1876 samt utdelades till 1877 års riksdag. På sidan 15 i bilagan N:o 67 till Kongl. Maj:ts proposition för sistnämnda år uttalade Herr Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet sin åsigt vara den, att de grundsatser, förberedande skattejemkningskomitén i sitt förslag utfört och tillämpat, vore af så genomgripande betydelse för bevillningens hela system, att det allmänna föreställningssättet i dessa ämnen näppeligen under så kort tid som en riksdags-session skulle förnå göra sig förtroget med dessa förslags syfte, hvar den viktiga frågans behandling torde vinna derpå, att »desamma ännu under någon tid icke gjordes till föremål för åtgärd» från Kongl. Maj:ts sida.

I de tvenne statsverkspropositioner, hvilka Riksdagen sedan dess mottagit, har Kongl. Maj:ts regering icke uttalat, huruvida dess afsigt vore att låta fortsätta undersökningarna angående möjligheten och vilkoren för en skattereform, eller huruvida man tänker låta frågan falla. Riksdagen har således i närvarande ögonblick ingen kännedom derom, huruvida vår regering önskar att frågan om skattereformen fortfarande sammankopplas med försvarsfrågan, eller om så icke är, huruvida den samma bäfvar tillbaka för de svårigheter, hvilka måste vara förknippade med en omdaning af vårt skattesystem och möjligen anser det nuvarande med dess ögonskenliga brister dock bättre än en förändring hvars följder äro vanskliga att med visshet beräkna, eller slutligen huruvida regeringen redan nu låter verkställa nödiga förarbeten för att derefter och

snart sammankalla en *definitiv* skattekomité. Emellertid har Herr Chefen för Finansdepartementet under debatten i Andra Kammaren vid remissen af senaste statsverksproposition fält ett yttrande som utan att i öfrigt upplysa om regeringens afsigter gifver mig anledning till den farhågan att regeringen måhända under alla omständigheter icke ärnar *snart* göra någonting för utredandet af de frågor, på hvilkas lösning en skatte-reform, hvilken i möjligaste måtto fyller billighetens kraf, är beroende. Det uttalande, på hvilket jag har antydt och i hvars syfte jag för öfrigt ber att få vördsamt instämna, hade följande lydelse. »För min del har jag begynt hysa någon tvekan, huruvida lösningen af de uppkomna tviste-frågorna är möjlig och bevillningsförordningens rubbade förtroende kan återställas, under annan förutsättning än att man beslutar sig för att borttaga all fastighetsbevillning till staten och ersätta den med en inkomstbevillning å fastighetsegarne. En sådan åtgärd förutsätter emellertid nödvändigt ett förberedande arbete för ordnande af den kommunala beskattningen, hvilket *åter icke lär i hast kunna åvägbringas.*» Det är möjligt, ja törhända sannolikt att min nyss uttalade farhåga är ogrundad, men då jag anser vårt nuvarande skattesystem i hög grad obilligt, hvilken obillighet kännes ännu mera tryckande, emedan den kommunala beskattningen blifvit bygd på detsamma, synes mig blotta möjligheten af ett fortsatt uppskof innebära sociala vådor. För öfrigt torde det vara hög tid, att Riksdagen klart och tydligt uttalar att den är villig att ju förr desto hellre gå till botten med en skattereform alldeles oberoende af frågan om en reorganisation af vårt försvarsverk. Förslag om ett dylikt utlåtande har blifvit väckt i Riksdagens Första Kammare af Friherre Klinckowström, men då jag hvarken kan instämna i denne ärade motionärs bevisföring, ej heller i hans yrkande i fråga om detaljerna af skattekommissionens uppdrag, hvilka vi väl äfven med fullt förtroende kunna lemna åt Kongl. Maj:t att bestämma, får jag härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om tillsättande, ju förr desto hellre, af en *skattekomité* bland hvars ledamöter äfven borde finnas målsmän för de viktigaste beskattningsföremålen, för kapital och arbete, för yrken och näringar, för jordbruks- och annan fastighet.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1879.

Severin Axell.